

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تعریف جراحات ها در قانون مجازات اسلامی و تطبیق با مفاهیم پزشکی

تعریف تروما

- تروما عبارتست از آسیب‌های حاصله از برخورد عوامل مختلف مکانیکی، فیزیکی، شیمیایی، حرارتی و حتی روانی بر بدن انسان که بطور **مستقیم** یا **غیر مستقیم** به وجود می‌آیند.

آشنایی با دو واژه کلی

• جرح

• ضرب

ضرب دیدگی :

- ضرب دیدگی به صدمات و آسیب های مکانیکی گفته می شود که بدون از هم گسیختگی ظاهری نسجی و بدون جاری شدن خون ایجاد می گردد . **مثل تورم ، کبودی و کوفتگی ، پیچ خوردن مفصل ، هماتوم بافتها و غیره .**

Bruising or contusion

- **کبودی ها ، خونمردگی ها :** کبودی ها به علت ضربه با جسم سخت بر بافتها و پاره شدن عروق خونی زیر آن و نشئت خون به بافتها ی اطراف به وجود می آیند. وقتی که خون به درون بافت ها ریخته می شود، منعقد شده و سبب ایجاد کبودی می شود. **تجمع لوکالیزه مقدار زیادی خون در یک منطقه هماتوم** نامیده می شود.

کبودی ها ، خونمردگی ها

- شدت و وسعت کبودی نه تنها به میزان نیروی وارد شده به بافتها بلکه به ساختمان و واسکولاریتی بافتها نیز وابسته است. بافتها ونواحی مختلف بدن نسبت به ایجاد کبودی آسیب پذیر ی مختلفی دارند که با چگالی آن بافت بستگی دارد . مثلا ایجاد کبودی در بافت فیبری و محکم کف دست و پا کار مشکلی است ولی در **نسوج نرم و نازک، شل و پر عروق** مثل پلک چشم و اسکروتوم یا گردن به راحتی کبودی ایجاد می شود. همچنین در مناطقی از بدن که حاوی **چربی** می باشد کبودی به علت چربی زیر جلدی زیاد **زنان** نسبت به مردان مخصوصا در نواحی پستان و باسن به راحتی ایجاد می شود .

کبودی ها ، خونمردگی ها

- کبودی در **کودکان و افراد پیر** به راحتی ایجاد می شود .
کودکان به علت شلی اکثر بافتها و افراد پیر به علت
فقدان و تحلیل بافتهای زیر پوستی نگهدارنده و همچنین
به علت شکنندگی عروق و فشار خون بالا با کوچکترین
ترومای بلانت، دچار کبودی می شوند .
- افرادی که دچار **اختلالات انعقادی** هستند، مبتلایان به
سیروز کبدی و افرادی که **آسپیرین** مصرف می کنند و
همچنین **سوء تغذیه و کمبود ویتامین ها** از جمله عواملی
هستند که سبب تسهیل در ایجاد کبودی می شوند .

کبودی ها ، خونمردگی ها

- معمولا کبودی ها بلا فاصله بعد از ضربه و در محل ضربه ایجاد می شوند ولی همیشه چنین نیست. در بعضی مواقع خون در سطوح بافتی **حرکت** می کنند و کبودی دورتر از محل ضربه تشکیل می شود. کبودی های زیر فاسیا به علت نیروی جاذبه و فعالیت عضلانی به راحتی جابه جا می شوند. یک کبودی عمقی در وسط ران ممکن است بعدا در زانو ظاهر شود یا اطراف چشم ممکن است در اثر ضربات وارده به پوست سر یا شکستگی جمجمه دچار کبودی شود.

کبودی ها ، خونمردگی ها

- به علت پاره شدن عروق خونی و منتشر شدن خون ، اکثر کبودی ها نمی توانند الگوی جسم ایجاد کننده را حفظ کنند ، بجز کبودی های اینترا درمال که خیلی سطحی بوده و در بالاترین طبقات درم ، درست در زیر اپی درم قرار دارند . در این حالت تطابق خوبی بین الگوی خونمردگی و جسم ایجاد کننده وجود دارد . مثل حالتی که **تایر خودرو** از روی بدن یا اندامها عبور می کند و پوست در داخل شیارهای موجود در آج تایر فشرده می شود و شکل آن به صورت کبودی بر روی پوست نقش می بندد .

کبودی ها ، خونمردگی ها

- به عنوان یک قانون کلی؛ کبودی های بزرگ در اثر ترومای ماژور ایجاد می شوند ولی در بعضی موارد حتی تروماهای مینور نیز می توانند کبودی های بزرگتری را به وجود آورند. کبودی ها کشنده نیستند ولی کبودی های متعدد و وسیع به همراه خونریزی وسیع می توانند منجر به شوک و مرگ شوند. این مساله مخصوصا در سندرم کودک آزاری رخ می دهد.

کبودی ها ، خونمردگی ها

- برای تعیین زمان ایجاد کبودی از تغییرات رنگ آن در طول زمانی که کبودی به سمت بهبودی و جذب پیش می رود استفاده می کنند. بدین ترتیب که **همو گلوبین** خون ریخته شده به داخل بافتها در روزهای بعدی به **هموسیدرین** و **بیلی وردین** و **بیلی روبین** تجزیه شده و تغییرات رنگی آن باعث بوجود آمدن طیفی از رنگهای مختلف (از بنفش تا آبی تیره به سمت سبز قهوه ای، سبز و زرد) می شود.

کبودی ها ، خونمردگی ها

- هیچگونه جدول زمانی استاندارد وجود ندارد که بر پایه آن و رنگ کبودی بتوانیم زمان آن را تعیین کنیم عوامل مختلفی در روند بهبودی و جذب یک کبودی موثر هستند. معمولا کبودی های سطحی و کوچک زودتر از کبودی های عمقی بزرگ جذب می شوند. در مناطقی از بدن مخصوصا در بافت های شل که به راحتی کبودی تشکیل می شود، به همان ترتیب نیز سریعتر از بین می رود.

کبودی ها ، خونمردگی ها

- بر اساس تحقیقات بعمل آمده یک کبودی به رنگ زرد در آمده حداقل 18 ساعت از عمر آن گذشته است. براساس بررسی رنگ کبودی تنها می توان گفت که کبودی اخیرا ایجاد شده است یا قدیمی می باشد.
- پرینسلو - گوردون

کبودی ها ، خونمردگی ها

- معمولا یک کبودی در طول زمان دستخوش تغییر رنگهای زیر می شود . ابتدا معمولا به رنگ **قرمز بنفش** است، بعدا به رنگ **آبی تیره**؛ **آبی روشن**، **سبز**، **زرد تیره**، **زرد روشن** در آمده و در نهایت **محو** می شود. این تغییر رنگ در همه کبودی ها یکسان نیست و ممکن است مثلا یکی یا دو تغییر رنگ فوق در طی روند بهبودی کبودی اصلا بوجود نیایند. معمولا یک **کبودی معمولی در عرض یک تا دو هفته جذب می شود** ولی ممکن است این زمان در بعضی از کبودی ها خیلی کوتاه و در بعضی موارد دیگر تا یک ماه هم طول بکشد .

جرح :

- جرح به صدمات و آسیب های مکانیکی گفته می شود که بافت های بدن از هم گسیخته شده باشند و اغلب با جاری شدن خون همراه است مانند خراشیدگی، سائیدگی، پارگی، بریدگی، جراحات نافذ و غیره

ارزش جرح

■ در قانون مجازات اسلامی برای جرح ارزش و اهمیت بیشتری قایل شده اند و به همین علت **تعیین عمق جراحات همیشه مورد در خواست مقامات قضایی است** و برای هر گونه ضرب و جرح دیه خاصی تعیین شده است که در ادامه به مهمترین این موارد اشاره می گردد.

حارصه

- خراش پوست بدون آن که خون جاری شود
- جراحی است که محدود به لایه های پوست است
- به سبب آن خون جاری نمی گردد
- اگرچه ممکن است نشت خون دیده شود

حارصه

- خراشیدگی
- ساییدگی سطحی
- بریدگی سطحی

خراشیدگی

- جراحات سطحی خطی شکل
- می تواند در اثر برخورد جسم سخت لبه دار
- جسم برنده
- ایجاد شود

وقتی جرح خطی سطحی توسط جسم برنده ایجاد می شود:

• بریدگی سطحی حارصه با عنوان کلی **جراحت حارصه** توصیف می شود

• در این موارد با توجه به سطحی بودن جرح؛ با عنوان **بریدگی** توصیف نمی شود.

ساییدگی حارصه

• جراحی سطحی ؛ که یک سطح را درگیر کرده

سائیدگی ها به اشکال زیر تقسیم بندی می شوند :

الف - (scratch): به خراشیدگی های خطی موازی هم که در اثر کشیدن ناخنهای انگشتان دست بر روی پوست ایجاد می شوند، گفته می شود .

▪ ب- (Finger nail abrasion): خراشیدگی های کوچک به طول تقریبی 0/5 سانتی متر هستند که در اثر فشار ناخن انگشتان بر روی پوست ایجاد می شوند. این خراش ها اکثرا به شکل هلالی بوده و در بعضی از موارد در اثر کشش و تغییر مکان پوست لا به لای انگشتان ممکن است به حالت مستقیم در آیند.

SCRATCH

FINGER NAIL ABRATION

سائیدگی ها به اشکال زیر تقسیم بندی می شوند :

- (ج) **سائیدگی های مسواکی**: به خراشیدگی و سائیدگی های وسیع و متعدد موازی هم که قسمت اعظم بدن را پوشانده باشد، سائیدگی مسواکی یا (**Brush abrasion**) گفته می شود.
- (د) **سائیدگی های سنگفرشی**: این نوع سائیدگی ها در هنگامی که بدن بر روی زمین کشیده می شود، در تصادفات رانندگی و در موتور سواران هنگامی که فرد بر روی زمین می افتد و در سطح زمین لیز می خورد و یا هنگامی که فردی را بر روی زمین می کشند، ایجاد می شود که در اثر تماس مماسی بدن با سطوح زبر و سفت خیابان ایجاد می شود . (**gravel rash**)

BRUSH ABRATION

GRAVEL RASH

سائیدگی ها به اشکال زیر تقسیم بندی می شوند :

- (ه) - Impact abrasion: در این حالت جسم سخت به صورت عمودی به پوست ضربه وارد کرده و آن را له می کند . در مناطقی از بدن که در زیر پوست ، استخوان وجود دارد مثل بالای ابروها و گونه ها این نوع سائیدگی ایجاد می شود. این نوع سائیدگی بیشتر در افرادی اتفاق می افتد که به دلایلی دچار کاهش سطح هوشیاری شده و بر روی سطح زمین سقوط می کنند و سرشان به جسم سخت برخورد می کند. در اکثر موارد در اطراف منطقه سائیدگی، پارگی و کبودی نیز ایجاد می شود.

IMPACT ABRATION

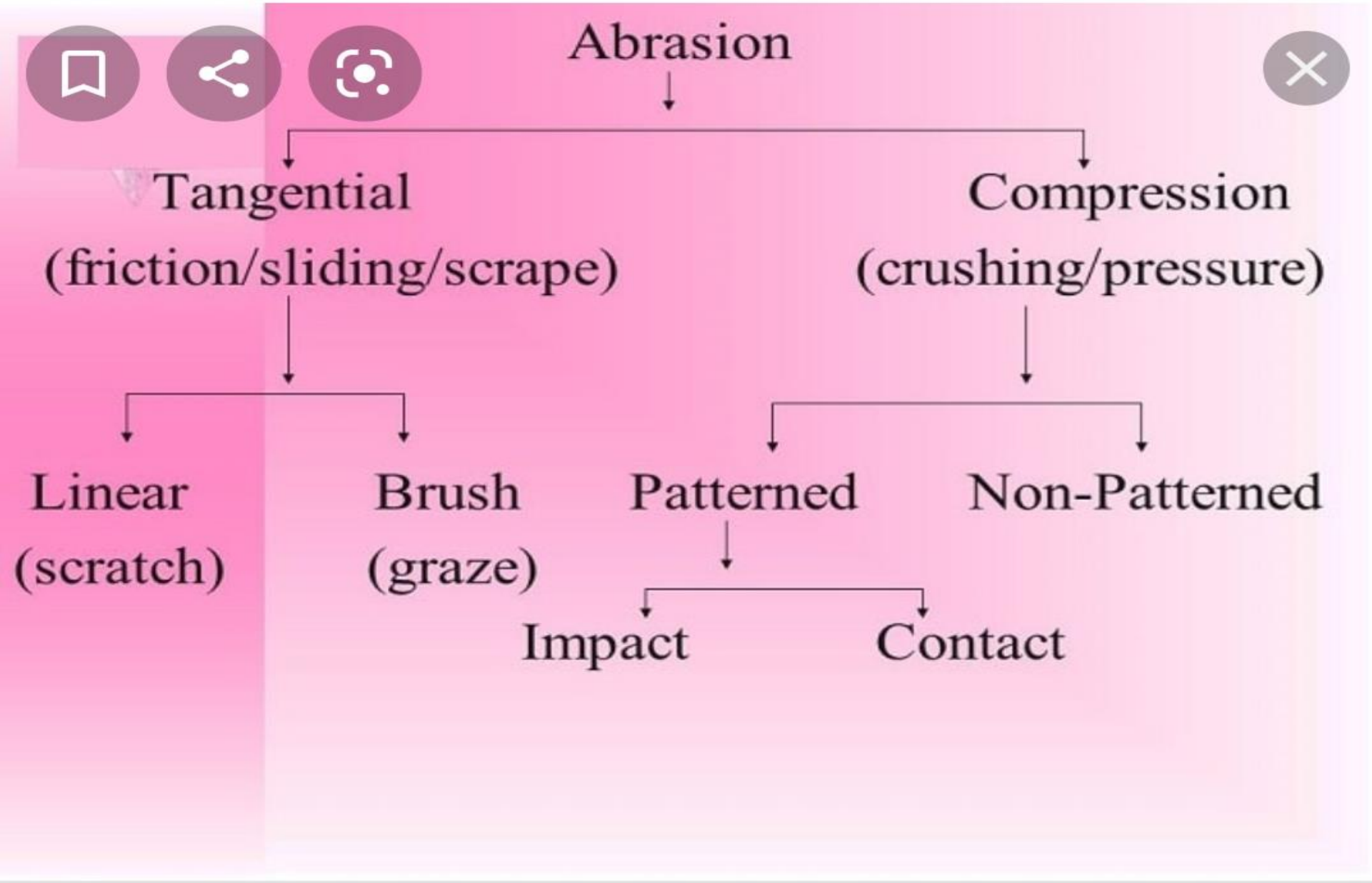

سائیدگی ها به اشکال زیر تقسیم بندی می شوند :

- (و سائیدگی های الگو دار (**Patterned abrasion**): در این نوع سائیدگی الگوی جسم ایجاد کننده سائیدگی بر روی سطح پوست نقش می بندد و شناسایی جسم عامل معمولا به راحتی نیز امکان پذیر است و مثل شیارهای طناب در موارد دار آویختگی، رشته های بافته شده زنجیر یا شلاق، دندانهای زیر برس، شبکه رادیاتور و لبه برجسته چراغ های جلوی اتومبیل که می توانند سائیدگی های الگودار ایجاد نمایند .

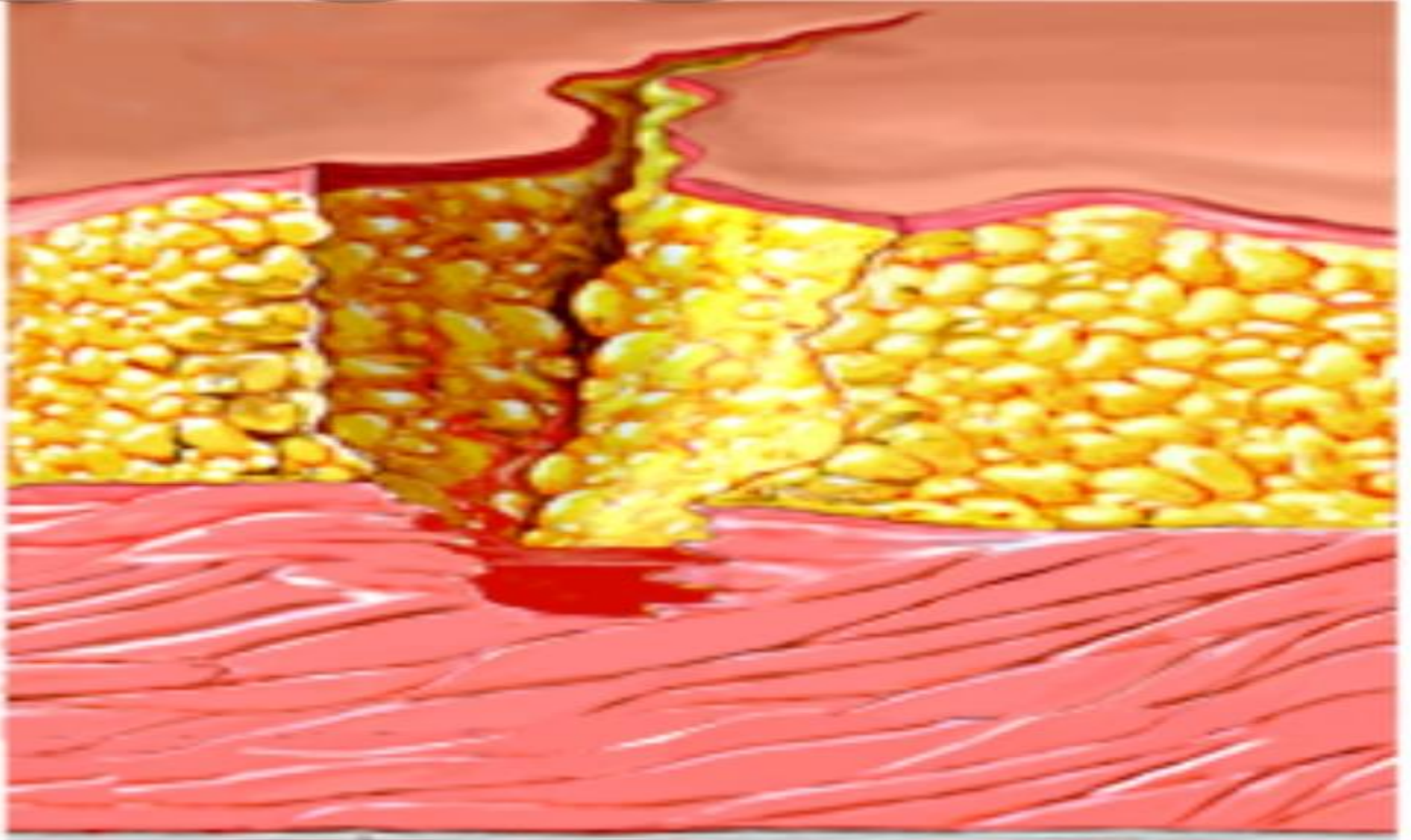
PATTERNED ABRATION

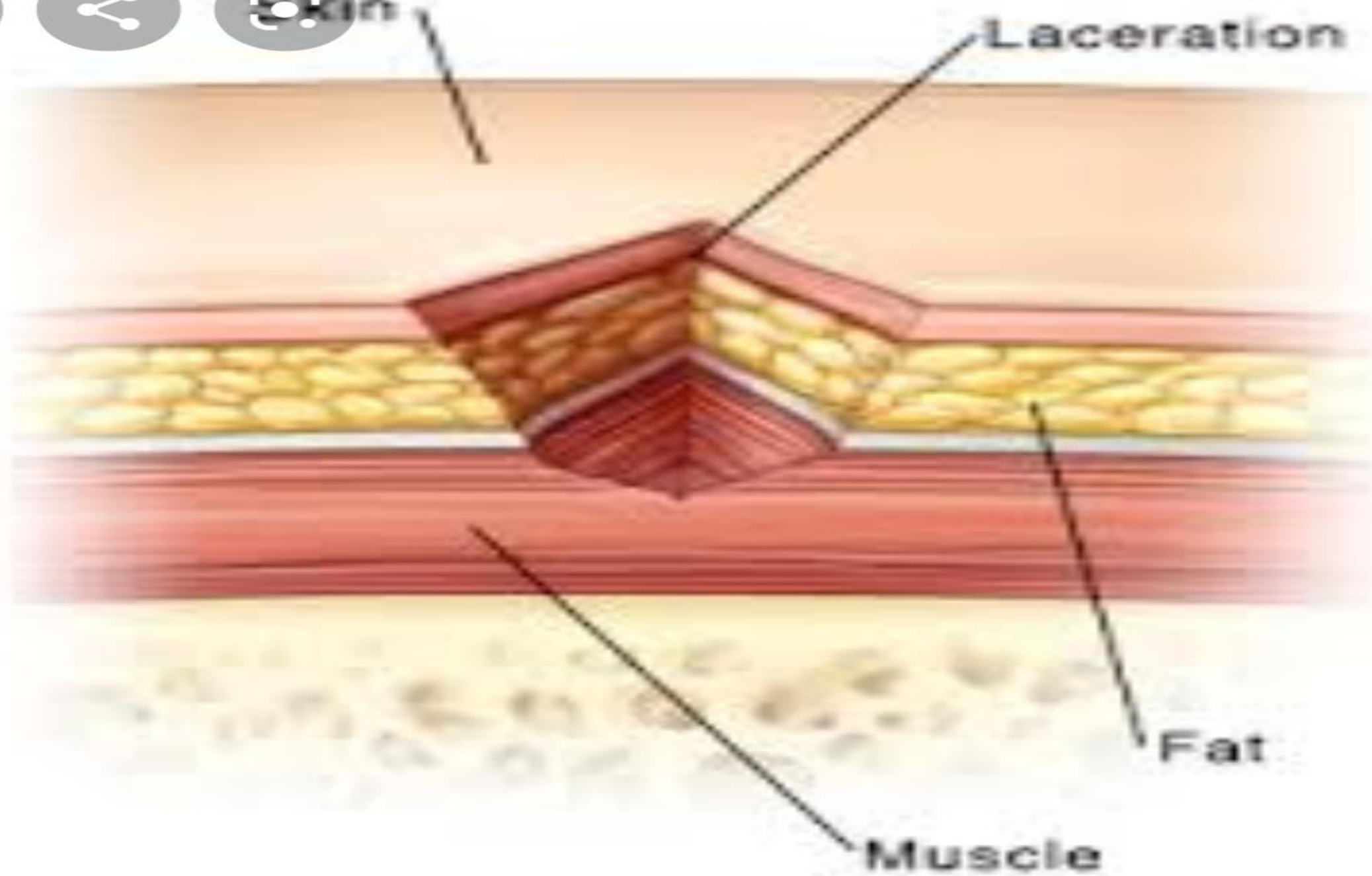
دامیه

- جراحی است عمیق تر از حارصه
- این جرح اندکی وارد **گوشت** شده
- خون از آن **جاری** می گردد

دامیه

- اندکی وارد **گوشت** گردد
- منظور از گوشت فقط عضله نیست
- انساج زیر جلد نظیر بافت هم بند و چربی را هم شامل می شود

دامیه

- خون از آن **جاری** گردد:
- میزان جریان خون می تواند کم یا زیاد باشد.

• جراحی عمیقی که به طور ذاتی قابلیت جاری شدن خون را داشته باشد

• ولی به هر دلیلی

• به طور آشکار

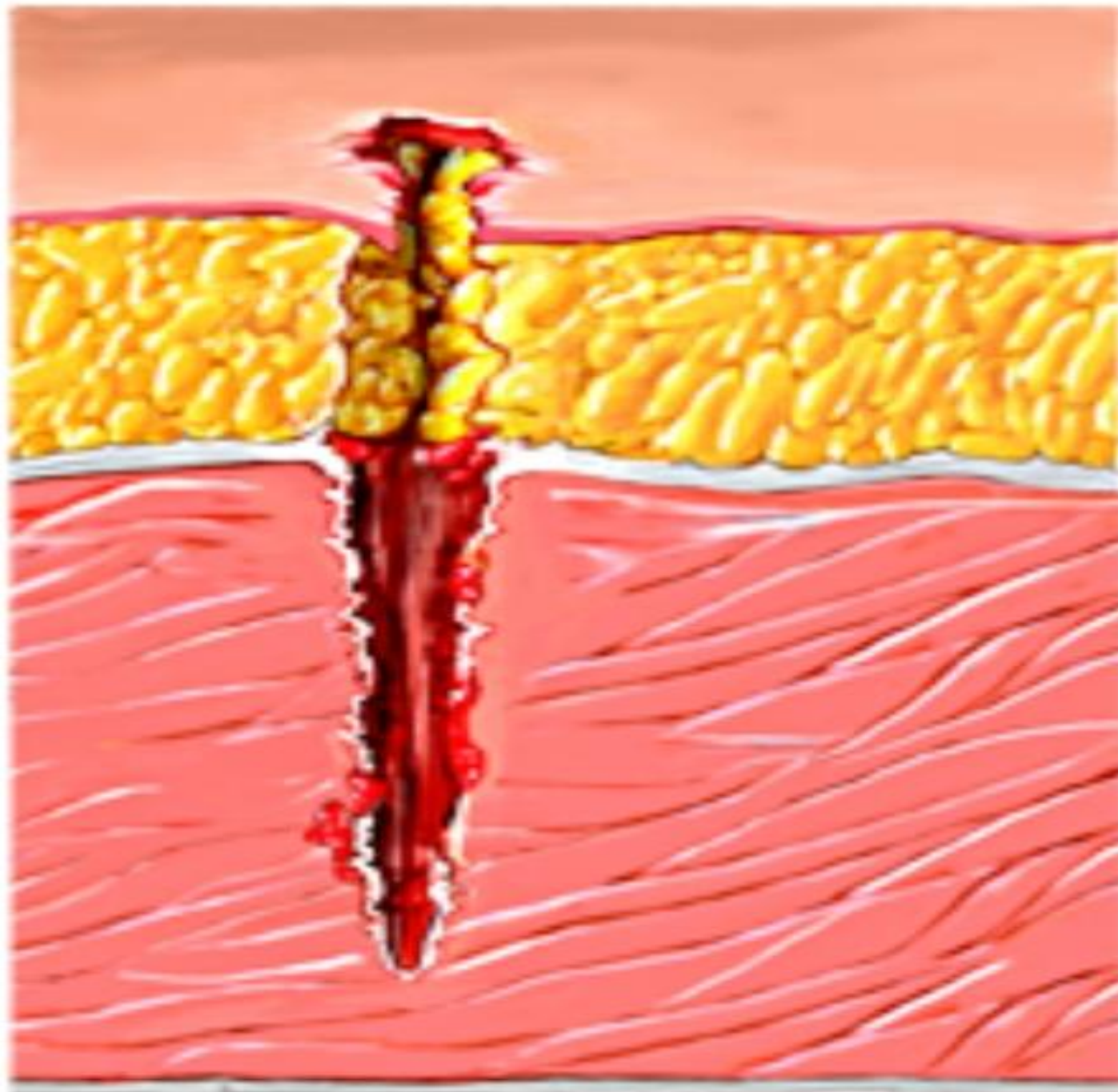
• جریان خون مشاهده نمی شود

• حداقل دامیه در نظر گرفته می شود

متلاحمه

- جراحی که به عضله راه یافته
- بریدگی عمیق گوشت
- ولی به پوست نازک روی استخوان نرسد (پریوست)

4:13

سمحاق

4- سمحاق : به جراحی گفته می شود که از عضله گذشته و به پرده ضریع استخوان رسیده باشد (40 دینار) (4% دیه)

- جراحی است که به پوست نازک روی استخوان برسد
- چنانچه جراحی ، در قسمت هایی از بدن ،مانند قسمت هایی از سر و قدام ساق پا ،که پوست ،به طور مستقیم ،بر روی استخوان قرار گرفته و زیر پوست این نواحی عضله وجود ندارد؛ موجب نمایان شدن پریوست شود، با سمحاق تطبیق داده می شود

موضحه

- جراحی است که پوست نازک روی استخوان را کنار زده و استخوان را آشکار کند.
- جهت تطبیق جرح با موضعه، ضروری است که از هم گسیختگی پریوست محرز گردد.

5- **موضحه** : به جراحی گفته می شود که از عضله گذشته و پرده ضریع استخوان را کنار زده و استخوان آشکار گردد (50 دینار) (5% دپه)

- جراحت ناشی از جسم برنده؛ که اثر عامل حدوث (جسم برنده) روی استخوان دیده می شود؛ منطبق با موضعه است.

جراحیاتی که به اندام‌ها فرو می‌روند:

▪ هرگاه نیزه ؛ گلوله یا مانند آنها در دست یا پا فرو رود (به آن **نافذه** گفته می شود)، ديه آن در مرد 100 دینار بوده (10% ديه کامل) و در زن ارش تعیین می شود .

1- جائفه : به جراحی که با هر وسیله و از هر جهت به یکی از حفرات بدن (قفسه سینه، شکم و لگن) وارد شود گفته می شود. (ثلث دیه کامل).

2- جائفتين (دو جائفه) : هرگاه وسيله ای از یک طرف بدن به یکی از حفرات فوق فرو رفته و از طرف دیگر بیرون آمده باشد به آن دو جائفه گفته می شود. (دو ثلث ديه کامل)

جراحات ناشی از سلاح های سرد

- صدماتی که توسط سلاح های سرد ایجاد می شود عبارتند از :
 - 1- جراحات نافذ (Stab wounds)
 - 2- بریدگی ها (Incised wounds (cuts)
 - 3 - Chop wounds
 - 4- Therapeutic or diagnostic wounds

جراحات نافذ:

- در ایران و انگلیس زخم نافذ با سلاح های سرد برنده و نوک تیز شایعترین روش جنایت و آدم کشی است و چاقوها شایعترین سلاح های مورد استفاده در جراحات نافذ هستند.
- جراحات نافذ معمولا خطرناک و کشنده هستند. ممکن است خونریزی خارجی کمتری داشته باشند ولی معمولا به ارگانهای حیاتی آسیب رسانده و سبب مرگ می شوند. مخصوصا در گردن، قفسه سینه و شکم که به عروق بزرگ و یا ارگانهای حیاتی نفوذ کرده و به علت خونریزی مرگ اتفاق می افتد.

THE TYPES OF WOUNDS

CUT

STAB

STAB AND CUT

TORN

BITTEN

CHOPPED

CRUSH

HURT

FIREARMS

SCALPED

SURGERY

POISONED

SKIN MEDIA

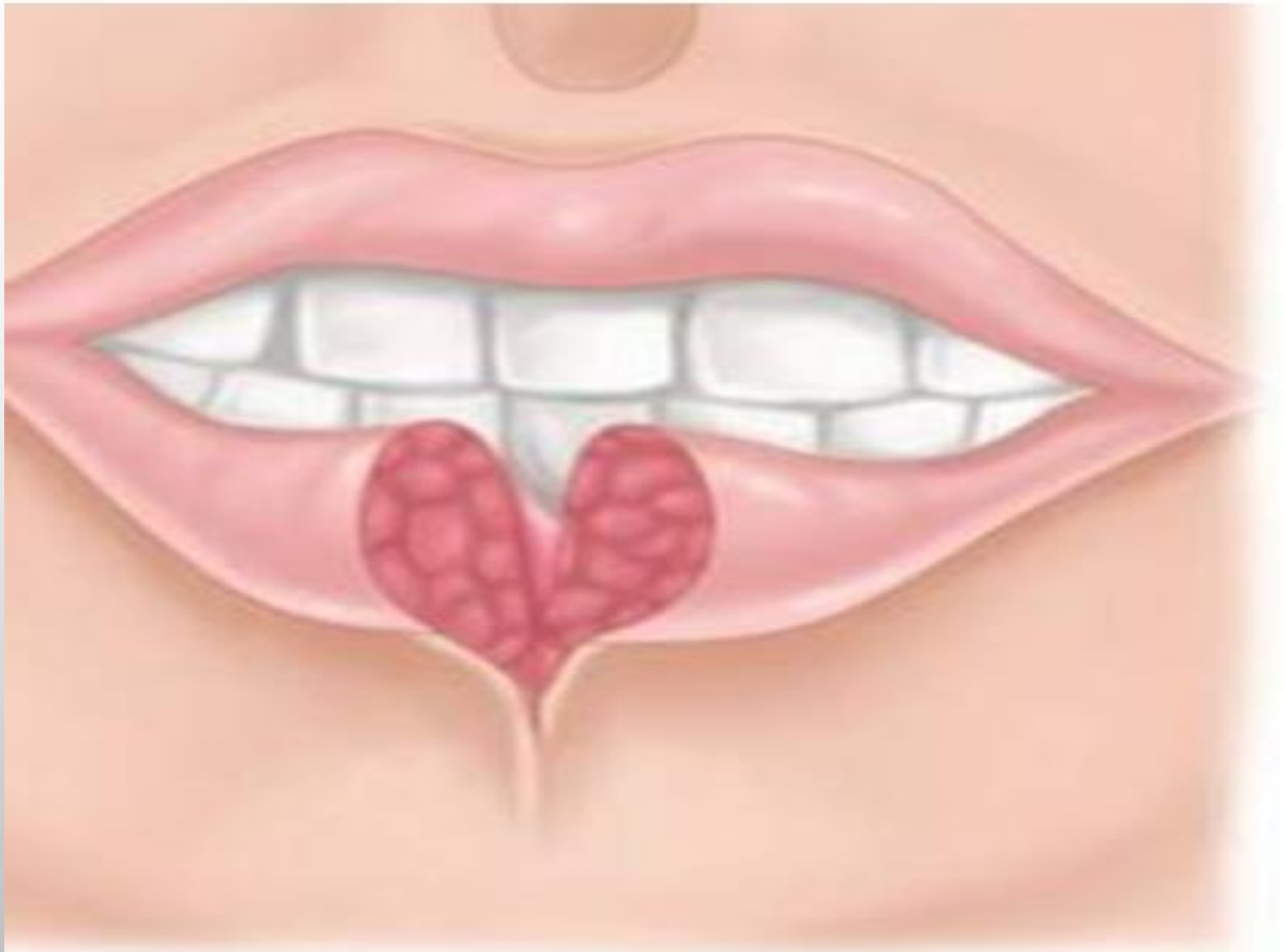
• پارگی

• بریدگی

• شکاف

• وقتی جرحی با عنوان پارگی و یا با عنوان بریدگی توصیف می شود، در واقع، به عامل ایجاد کننده جرح نیز تا حدودی اشاره می شود.

- توصیف جرحی با عنوان پارگی و یا شکاف در نواحی دارای لبه ی آزاد ، نظیر
- لبه پلک ها ، لاله و یا نرمه گوش و پره بینی شرایطی دارد :
- تمام ضخامت باشد
- لبه آزاد ناحیه را درگیر کرده باشد
- طول جرح به حدی باشد که دو لبه جراحت، آزادانه و به سهولت روی هم قابلیت حرکت داشته باشند

• انشاء الله که مورد استفاده واقع شده باشد

